

Tõrva sai esmakordselt reoveepuhasti

Teisipäeval, 17. septembril avati pidulikult Tõrva linna reoveepuhasti. Sellega jõudis lõpule üks olulisemaid etappe Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi (ÜF) finantseeritavast Tõrva linna veemajandusprojektist, millest reoveepuhasti ehituseks kulus üle 1,5 miljoni euro.

Reoveepuhasti on Tõrva linna veemajandusprojektis üks tähtsamaid objekte. Varasemalt suunati Tõrva linna territooriumil moodustuv ja kogutav reovesi läbi amortiseerunud biotiikide Ohne jõkke. Kõikidele keskkonnakaitse tingimustele vastav reoveepuhasti uhub nüüdsest Ohne jõkke aga praktiliselt puhta vee. Linnas taastatakse keskkonnasõbralik olukord – biotiigid puhastatakse jääkmudast, täidetakse pinnasega ja suletakse.

Lisaks keskkonnanahoiule mängib veemajandusprojekt olulist rolli ka tõrvalaste igapäevaelus. „Projekti lõpuks on kohalikel aastaringselt juurdepääs kvaliteetsele veele ning terve Tõrva linn saab täielikult kaetud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga,“ rääkis KIKi juhatuse liige Andrus Kimber. Ta täpsustas, et projekti tulemusena avaneb 1175 tõrvalasel võimalus liituda ühisveevärgiga ning 1296-l ühiskanalisatsiooniga.

Valminud reoveepuhasti juurde kuulub ka sama projekti raames tarnitud veemajandusobjektide hooldustehnika: survepesuauto, traktor-frontaaladur koos järelkäru ja sahaga ning jääkmuda kompostimiseks vajalik auna-

Arvo Meeks

segaja. Hooldustehnika on tarnitud ning selle maksumus kokku on 323 000 eurot.

Reoveepuhasti ehitustööde peatöövõtja oli konsortium Shöttli Keskkonnatehnika AS ja Valmap Grupp AS. Järelevalvet teostas KVVK Tööd OÜ ja Wesico Projekt OÜ. Hooldustehnika tarnijad olid AS Mecro ja Volvo Estonia OÜ. Tööd kestsid poolteist aastat.

Veemajandusprojekti on praegu pooleli veel linna vee- ja kanalisatsioonitrasside rajamine. Tööd lõpetatakse selle aasta novembris. Varasemalt on

projektis valminud Tõrva linna veetöötusjaam, mille maksumus oli 272 000 eurot.

Tõrva linna veemajandusprojekti kogumaksumus on 9,61 miljonit, millest 85% tuli keskkonnainvesteeringute keskus (KIK) toel ÜFist. Ülejäänud osa projekti maksumusest tuleb omaosalusena Tõrva linnalt ja Tõrva linnale kuuluvast vee-ettevõttest Tõrva Veejõud OÜ. Ehitustöödega on kavas lõpetada selle aasta novembriks.

Lembit Talli
OÜ Tõrva Veejõud projektijuht

Helme vallas on avatud kuni 06.10.2013 taotluste esitamine toetuste saamiseks hajaasustuse programmi raames. Toetuse alla kuulub hajaasustuses veevärgi, kanalisatsiooni, tee ja autonoomse elektrisüsteemi rajamine/korraldamine. Põhjalikum info Helme Vallavalitsuse ja Valga Maavalitsuse kodulehekülgedel.

“101 last Toompeale” eelfoorum esimest korda Tõrvas

Üle kahekümne aasta on Eesti Lastekaitse Liidu noortekogu korraldanud üle-eestilist üritust „101 last Toompeale“, mille eesmärk on toetada noorte osalust riiklikes otustusprotsessis. Iga aasta on eelnenud Toompeal toimuvale lõppüritusele eelfoorumid Eesti eri kohtades ning sel aastal on meil väga hea meel korraldada üks kaheksast eelfoorumist esimest korda Valgemaal.

Kõigil eelfoorumitel avatakse teemat, mis on noorte endi poolt üleriigilisel hääletusel valitud, ning proovitakse leida lahendusi nii riiklikul kui ühiskondlikul tasandil.

Selle aasta teemaks valisid noored “Laste ja noorte kaasamine kohaliku elu korraldamisel” ning esimest kor-

da võtavad eelfoorumitest osa ka praegused otsustajad kohalikest omavalitsustest.

Lõppfoorumil arutlevad 101 noort Riigikogu istungisaalis eelfoorumite põhjal kokkupandud dokumendi üle. Noorte parlamendisaidikute vastuvõetud dokument, mis käsitleb konkreetseid ettepanekuid seaduse muudatusteks, antakse üle Riigikogule.

Eelfoorumid toimuvad kaheksas linnas: Tallinnas, Jõhvis, Viljandis, Tartus, Kuressaares, Paines, Pärnus ning Tõrvas. Tõrva eelfoorum on 12. oktoobril kell 11 Tõrva avatud noortekeskuses ning sinna on ootame kõiki noori igas vanuses.

Triin Jaansalu
Tõrva eelfoorumi grupijuht

Kooliaasta algas meeleolukate avaaktustega

Traditsiooniliselt oli 1. septembril Tõrva gümnaasiumis kaks aktust. Esimesele aktusele kell üheksa kogunesid algklassid. Esimesse klassi astus sel aastal 44 õpilast, kes jagunevad kahte klassi, klassijuhatajad on kogenud õpetajad Aimi Laanoja ja Inna Laks.

Kooli direktor Ivar Hanvere soovis kooliastujatele head kooliaastat ning pani lastevanematele südamele, et kooliteel peame last toetama, selleks et jaguks koolirõõmu nii lastele, koolile kui ka perele.

Kooliaasta lõpu jaanipäeva paiku saavad tublimad õpilased ja nende vanemad direktoriga taas kokku pidulikult vastuvõtul, mis mõeldud väga heade tulemustega õpilastele.

Tõrva linnapea Agu Kabrits õnnitles oma sõnavõtus kooliastujaid ja tundis rõõmu, et meie linnas on 44 last, kes asuvad õppima esimeses klassis. Kahe-teistkümneme aasta pärast loodame neid lapsi näha gümnaasiumi lõpuaktusel. Hardo Adamson võttis sõna õpilasesinduse nimel, soovis õpilastele kindlat meelt uute teadmiste omandamisel ning kutsus kõiki üles üksteist toetama, kuulama ja märkama. Süüdati koolirahuküünlal.

Teisel aktusel, mis mõeldud kesk- ja gümnaasiumiastmele, allkirjastati koolirahuleping. Lepingu tunnuslause on „Koo on hea“. Õpilaste ja õpetajate esindaja sõlmisid lepingu, millega kinnitati, et armastatakse õppimist ja õpetamist, tunnustatakse üksteist, hoidutakse vägivallast ja meelemürkidest. Kool peab olema kõigile turvaline paik.

Tõrva gümnaasiumi kümnendasse klassi astus 25 õpilast, klassijuhataja on

Kooliaasta avaaktus 1. septembril

Tiiu Madal

Aivi Mehide. Muusikaliste etteastetega esinesid nii õpilased kui õpetajad. Õpetajad oskavad Imbi Umbleja juhendamisel ikka ja jälle õpilasi üllatada.

Tõrva muusikakooli aktusel tervitas direktor Thea Leitmaa õpilasi, õpetajaid ja lastevanemaid muusikakooli 29. tegevusaasta alguse puhul. Muusikakoolist saab õpilane kaasa armastuse muusika vastu, siin õpitakse kohuse- ja vastutustunnet, aja planeerimist ja arendatakse enesedistsipliini.

Aktusel tutvustati uut õpetajat, kes tuli meile Rāpina muusikakoolist – Anton Kogan hakkab õpetama löökpille ja soovijate olemasolul ka puhkpille.

Muusikakoolis alustas pillerialadel

õppimist 13 õpilast. Tõrva linnavalikogu esimees Kalle Vister väljendas rõõmu, et Tõrvas on palju lapsi, kes soovivad tegeleda muusika, spordi ja kunstiga. Kõigil neil on selleks võimalus. Linnapea ja volikogu esimees soovisid õpilastele pillimängus edu ja vastupidamist.

Aktusel astus üles viiuldajate ansambel õpetaja Heinar Hernitsa juhendamisel, samuti esines uus õpetaja Anton Kogan koos kitarriõpetaja Mati Mölderiga. Aktus oli meeleolukas ja meeldejääv.

Head uut õppeaastat kõigile!

Tiiu Madal
Tõrva linnavalitsuse
avalike suhete spetsialist

Ritsu lasteaed-alkkool pidas 20. sünnipäeva.

Aini Aim

Ritsu lasteaed-alkkool pidas 20. sünnipäeva

See oli 1993. aastal, kui Valga EPT kontoris rajati Ritsu lasteaed-alkkool. Algatajad olid tollane vallavanem Lembit Mäesalu ja lasteaia-alkkooli juhataja Asta Vallandi. Avamise ajal oli koolis liitklass 12 õpilasega ja kolm lasteaiarühma 60 lapsega. Aastate jooksul on laste ja õpilaste arv lasteaias ja koolis muutunud.

Hea meel on, et meie majas jätkub ikka väikseid naerupalle, kellega koos on vahva olla. Tore on näha laste rõõmsaid silmi ning kuulata naerukilkeid. Kahekümne aasta jooksul on lasteaias nimekirja kantud 402 lapse nimi. Kooli õpilasaamatusse on kantud 225 õpilase nimi.

Töötajaid on olnud 58. Kaksikümne aastat on majas töötanud kaks inimest. Pikka aega lasteaias-alkkoolis töötanud inimesed pälvisid juubelipidustustel tänukirja.

Praegu on lasteaias 39 last ja koolis 28 õpilast. 2013/2014. õppeaasta esimene õppenädal mööduski pidustuste tähe all. Alustasime kooli 1. septembril, 1. klassi võtsime vastu kuus õpilast.

4. septembril oli aastapäeva aktus

oma maja lastele, seejärel saabusid külla lapsed Tõrvalille ja Mõmmiku lasteaiast. Koo mängiti ja tore kohtumine lõppes ühises sünnipäevalaual.

6. septembril pidasime lasteasutuse sünnipäeva kokkutulekuga, kuhu olid kutsunud vilistlased, endised ja praegused töötajad ning külalised. Toimus kontsertaktus ja koosviibimine. Päeva lõpetas ilutuli.

Ritsu lasteaed-alkkool on lapse sõbralik, mugav ja turvaline õppeasutus, kuhu tahavad tulla nii lapsed, lastevanemad kui ka töötajad. Välja on kujunenud oma traditsioonid.

Juubeliürituse läbiviimise eest suur tänu lasteaias-alkkooli töötajatele. Aitäh ka kõigile osalejatele ja külalistele ilusate sõnade eest.

Õppeaasta on käima lükatud, jätkuvad uued ja traditsioonilised üritused.

9. septembril käis keskmine rühm Vapramäel matkamas.

17. septembril käis vanem rühm Luke mõisas reisil.

30. septembril toimub juba 17. miiklilaat.

Ritsu lasteaed-alkkool

Eest Reformierakonna kandidaadid Helme vallas

E- ja eelhääletus 10.-16. oktoober
valimispäev 20. oktoober 2013

Harry Mägi

150

Olen sündinud Valgamaal Pukas. Keskkhariduse omandasin Tõrvas. Lõpetasin TEMT-i tööstus ja tsiviil-ehituse erialal. Töökogemust oman Valga KEK-i erinevatel ametikohtadel, eraettevõtluses asutuse juhina, Viljandi linnavalitsuses peaspetsialistina ja Eesti Reformierakonna maakonna arendusjuhina. Kuulun LC Tõrva klubisse. Vabal ajal tege- len kehakultuuriga – talvel suusatan ja suvel tegelen kergejõustikuga. Oma osa ajast nõuab maakodu, mis vajab pidevat hoolt. Olen vanaisa kolmele lapselapsele.

TEEME VALLATEED KORDA!

Lea Kõrv

151

Sündinud olen Põlvamaal, põhi- hariduse omandasin Kanepis. Õpinguid jätkasin Väimela NST, kus lõpetasin agronoomia erialal. Töötanud olen põllumajandus- ettevõtetes Pärnumaal ja Valga- maal erinevatel ametikohtadel. Praegu töötan Tõrva TÜs kliendi- teenindajana. Olen ema oma kolmele lapsele ja vanaema kahele lapselapsele. Vaba aeg kulub maakodule ja iluaiandusele. Mõned aastad olen aidanud eakaid, kes ei jaksa poes käia või vajavad abi arsti juures käimiseks.

KÜLAD VALGEKS!

Kaidi Kais

152

Olen sündinud Võrumaal Antslas. Keskkhariduse omandasin Tõrva Gümnaasiumis. Õpinguid jätkasin Valga Kutseõppekeskuses, kus omandasin müüja eriala. Lisaks õppisin Võru Kutsehariduse keskuses, kus lõpetasin müügitöö korralduse eriala. Praegu töötan Tõrva TÜ -s klienditeenindajana. Peres kasvab poeg. Vaba aja pühendan oma perele, viibin palju looduses ja tegelen tervisespordiga.

NOORTETEGEVUSELE – JA SPORDIELULE UUS HOOG!

Meelis Ilisson

153

Olen sündinud Valgamaal Tõrva linnas. Olen lõpetanud Tallinna Tehnikakooli nr 2. sidetehnika erialal. Töötanud olen Eesti Tele- fonis, Conectos ja Eltel Networks kokku 26 aastat. Huvialaks on elektroonika, arvutitehnika, poliitika ja filosoofia. Peres on kaks last. Vaba aeg kulub põhiliselt oma maakodule.

VOLIKOGU ISTUNGID KÕIGILE JÄLGITAVAKS!

Urmas Treu

154

Sünnilt olen tõrvakas, koolihariduse omandasin Tõrvas. Edasi siirdusin Helme Kutsekeskooli põllumehe ametit õppima. Kuna mulle on maaelu hingelähedane, siis siir- dusin 1991 aastal linnast maale elama. Tegelen viljakasvatuse ja piimakarjaga. Põllutööde kõrvalt ehitasin oma perele uue maakodu. Olen tervislike eluviiside pooldaja ja tegelen vastavalt võimalustele rattasõidu ja jooksmisega. Peres kasvab kaks last.

VALD INIMESE JAOKS!

Meelis Metsoja

155

Olen põline valgamaalane ja sündinud olen Tõrvas. Peale Helme KKK – 30 lõpetamist olen töötanud ehitusettevõtetes Valga KEK ja Heelix Grupp AS. Alates 2000 aastast töötan ettevõttes Raunopol AS objektjuhina. Vaba aja pühendan oma perele ja maakodule, kus on vaja ikka midagi ehitada ja sättida. Tunnen huvi IT tehnoloogia vastu. Olen isa viiele lapsele, kellest kaks on kasulapsed.

TIHENDAME KOOSTÖÖD OMA NAABRITEGA!

UHKE HELME VALLA ÜLE!

Reformierakond
Parem Eesti Sinule

TASUTUD REKLAAM

Eesti Reformierakonna kandidaadid Tõrva linnas

E- ja eelhääletus 10.–16. oktoober
valimispäev 20. oktoober 2013

Tahan tulevikus Tõrva üle uhke olla!

Minu kandideerimisotsus Tõrva linnapeaks tuleneb murest, kas ma saan neid sõnu öelda ka nelja aasta pärast. Pealtnäha paistab, et meie armas kodulinn on tasapisi arenenud ja etteheideteks ei ole põhjust. Tegelikuses on põhjust muret tunda rohkem kui küll.

Euroopa Liidu (EL) ja pankade raha toel on praegune linnavalitsus saanud nautida jõudeelu ja lindilõikamist – mõtlemata, et need ajad mööduvad ja järele jäävad ainult võlad. Väheneva rahvaarvu juures (viimase kümne aastaga on Tõrvast lahkunud 462 inimest, sellest viimase aasta jooksul 107 – statistikaameti 2013. aasta andmed), on tendents progresseeruvalt jätkuv ning on ilmselge, et võetud laenukohustused tuleb täita enam mitte üksnes meil, linnakodanikel, vaid ka meie lastel.

Ma ei näe linnale praeguse linnajuhtimise juures positiivset tulevikku, kui meil pole enam kasutada ELi toetusi ja linna laenukohustused on saavutanud lubatud maksimumi.

Linna arendamiseks puudub raha. Võivad tekkida probleemid igapäevase toimetulekuga. Linnavalitsus pole mõelnud sellele, kuidas parandada ettevõtluskeskkonda, meelitada uusi ettevõtjaid, kes loovad töökohti, kuidas ergutada kohalike inimeste ettevõtlikkust. Linnajuhid vaatavad rahulikult pealt, kuidas inimesed liiguvad peredega välja nendesse piirkondadesse, kus pakutakse tööd.

Juba teist aastat asus Tõrva gümnaasiumi osas õppima ainult üks klassitais õpilasi. On ilmne, et linnavalitsus peab tegelema sellega, et pered ei lahkuku kodulinna. Meie gümnaasiumihariduse tase peab kindlalt paranema, olema konkurentsivõimelisem, et meie lapsed ei peaks minema kaugemale gümnaasiumiharidust omandama. Põhjus, miks helgemad pead lahkuvad, on fakt, et sinne haridustase ei vasta ootustele.

Väga sageli liiguvad pered laste hariduse pärast suurematesse keskustesse. See omakorda mõjutab negatiivselt rahvastiku arvu. Kui me ei võitle väljarände vastu, siis pole ime, kui juba viie aasta pärast ei avata Tõrva gümnaasiumis enam üldse gümnaasiumiklasse.

Koolimaja sai korda, korda on vaja saada ka see pool, mida siin koolis pakume. Me kõik lapsevanemadena teame valupunkte ja nende parandamisega peab hakkama jõulisemalt tegelema. Gümnaasiumiosa õppetööd peavad läbi viima parimatest parimad õpetajad. Kui meil neid kohapeal pole, siis tuleb inimesed leida mujalt. Õppekavas peab olema kindlasti ruumi tugevale keeleõppele, olgu selleks valikuks prantsuse, hispaania või itaalia keel.

Kolmandik Tõrva linna elanikest elab Riiska linnaosas. Praegune linnavalitsus ei ole teinud mitte midagi märkimisväärset, et parandada Riiska linnaosas elavate inimeste heaolu. Inimesed maksavad nurinata Eesti üht kallimat küttehinda ja söidavad auklikel tänavatel.

Riiska linnaosa tuleb muuta kaugküttepõhiseks, kaasates erainvestori ja ELi toetused. Kiiresti tegutsedes, kuna viimane toetusperiood 2014–2020 on kohe algamas, võiks saada võimalikuks kaasaegne biokütusel (kohalikul toormel) põhinev koostootmisjaam, mis annaks Riiska linnaosa inimesele võimaluse töepoolest kodukulud kokku hoida. Selliseid hästiloimivaid koostootmisjaamu on Eestis tekkinud hulgaliselt ka kohtadesse, mis on väiksemad kui Tõrva.

Omavalitsuste liitumisega on venitatud juba rohkem kui 10 aastat. Peamiselt on liitumiskõneluste ummikusse jooksmise põhjuseks inimestevahelised lahkumised ja isiklikud ambitsioonid, ühtegi sisulist põhjust mitte ühineda pole tegelikuses olnud. Läbirääkimiste lõhkijamised kohad on otsitud põhjustel. Omavalitsuste ühinemine kiiremas korras on hädavajalik, sest selle kaudu on võimalik muuta linna vs tulevase ühendomavalitsuse juhtimist efektiivsemaks nii majanduslikus kui kompetentsi mõttes.

Ühinemise käigus on võimalik ühendada omavalitsuste allasutusi ning vähendada juhtivaid ametikohti. Ühendasutuste loomisest tuleb korraldada avatud konkursid ametikohtade täitmiseks, et tööd saaksid juhtima oma ala parimad, ja lõpetada ära onupojapoliitika. Lisaks võimaldab ühinemine üle vaadata linnas praegu tegutsed dubleerivad asutused, sest ilmselgelt ei vaja Tõrva linn juba praegu mitut neist.

Kompetentsi on väga vaja, sest enamuse praegustest linnajuhtidest ei oma erialast ettevalmistust valdkondades, millega nad tegelevad. Kui juhtidel ei ole piisavalt kompetentsi, ei oska nad ka kontrollida oma allasutuste juhtide ja alluvate tööd, vaid usaldavad neid pimesi. Elementaarseks peetakse esimene kõrgharidus peab olema juhtivatel kohtadel kohustuslik, seni on sellest mööda vaadatud.

Et teha vähem tühja tööd ja ära hoida tulevikus suuri eksimusi, on vaja kompetentseid inimesi. Mäletame ju kõik Tõrva linna noortekeskuse ehitamise käigus esile kerkinud skandaali, mis heitis halba varju kogu meie linnale, ja kaasnenud rahalisi kaotusi.

Põlise tõrakana ei ole ma rahul meie linna juhtimisega, mistõttu otsustasin kandideerida seekordsetel valimistel. Oman erialast haridust, suure ettevõtte juhtimiskogemust, julgen võtta vastutust ja teen seda, mida olen lubanud. Soovin olla hea linnapea ja lahendada kuhjunud probleemid nii, et saaksin tulevikus TÕRVA ÜLE UHKE olla!

ILONA LEETMA

Esimesed ja järjekordsed neli ...

Üks erakordselt ilus suvi hakkab läbi saama ja koos sellega ka minu esimesed neli aastat Tõrva linnavalikogus. Need on olnud kiired ja huvitavad aastad nii linna, volikogu kui ka isiklikus elus. Linnaelus on olnud palju positiivseid muutusi. Noortekeskus on peaaegu valmis; loodame, et kalatrepp koos saarte ja muu sinna juurde kuuluvaga on ka lõpuks valmis.

Kirik-kammersaal näeb tunduvalt parem välja kui neli aastat tagasi. Hea õnne korral lõpeb selle aastaga sõjaseisukord Tõrva teedel ja tänavatel. Tänu sellele muutub kogu linnapilt (peale mõningate erandite) palju inimsõbralikumaks.

Need on kõik positiivsed muutused, mida praegune linnavalitsus tahab näidata kui suurt töövoitu. Minu arvates on see nende töö, mille eest nad palka saavadki, ja tehtud on seda tööd vahelduva eduga.

Kui veevärgi ja kalatrepi ehituse möödalaskmistest pole linnavalitsust suurt milleski süüdistada, siis noortekeskuse projekt oli ja on siiani üks suur küsimärk. Enamik paikapanevaid otsuseid tehti uisapäisa või lausa seadusi eirates. Selle tulemusena ei tea me veel praeguse ni, kas ja kui palju tuleb meil riigile tagasi maksta.

Kui lähebki hästi ning midagi maksta ei pea, siis 11 700 eurot (rohkem kui kolme pensionäri aastasisestulek) on kohtukuludeks meie linna eelarvest kinni makstud ja jäädavalt kadunud. Ka kammersaali ehituses kumab läbi nii mõnigi JOKK-skeem ning teisteski linna hangetes on imelikke anomaaliaid.

Linnaisade turismireisidele ja väliskülaliste vastuvõttudele on kulutatud üle 23 000 euro. Kas olukorras, kus linnakassas pole sentigi üleliigset raha, on see kõige õigem raha kasutamise viis?

Ka volikogu nelja aastasse mahub nii mõndagi huvitavat. On olnud väga asjalikke arutelusid ja palju õigeid otsuseid, kuid ka teerullitaktikat ning tänaseni arusaamatuid ja linna huvidele vastu rääkivaid tulemusi.

Kui osa koalitsiooni liikmeid ei julge volikogu saalis esitada küsimusi, vaid paluvad seda teha minul, on midagi valesti. Ka on minu jaoks mõistatus, miks tulevad volikokku inimesed, kel puudub oma arvamus. Kui sa nelja aasta jooksul korragi vabatahtlikult suud lahti ei tee, miks sa seal siis oled?

Neli aastat isiklikus elus. Üks väga tore inimene, minu ämm, lahkus maisest elust. Täiskasvanud poeg kolis Tallinnast Tõrva, teine Tõrvast Tartusse. Oli väga, väga palju tööd, oli toredaid nädalavahetusi koos heade sõprade ja tuttavatega. Tiksus täis viies aastakümme jne.

Kui te oktoobris lähete valima, valige inimesi, kes tahavad ja on valmis meie kodulinna eest võitlema ja endast parimat andma, mitte hoidma kümne küünega kinni pehmest toolist ja unistama Riigikogust. Ja valima minge kindlasti, muidu valitakse teie eest!

Oleme uhked oma kauni linna üle ja teeme Tõrva üheskoos paremaks!
EERO VIISU

Ilona Leetma	135	Pärt Metsar	144	Laidi Laas	153
Andres Saarep	136	Virge Jaago	145	Elgo Üksvärav	154
Tiiu Vips	137	Erkki Naaris	146	Evely Jakobson	155
Gevo Golding	138	Piret Karu	147	Andrus Sööt	156
Tiiu Loorman	139	Kalju Tipka	148	Sirli Matvei	157
Hardo Lust	140	Milvi Kadak	149	Meeliko Võsu	158
Marge Udras	141	Üllar Jaani	150	Eve Sinisalu	159
Valdeko Kalamees	142	Diana Tiirak	151	Eero Viisu	160
Liivi Tarsalainen	143	Andrus Abel	152		

REFORMIERAKONNA PROGRAMM TÕRVA LINNAS

RAKENDAME LINNAVÕIMU INIMESTE TEENISTUSSE.

Arendame Tõrvat vastavalt arengukavale ja üldplaneeringule, väldime isiklikest huvidest põhjustatud tegevusi, mis ei vasta linna arengu huvidele.

1. Rajame Tõrva kesklinna kaasaegse perearstikeskuse.

Koondame meditsiiniteenused hästi kättesaadavasse tänapäevasesse hoonesse.

2. Toetame Riiska linnaosa arendamist kaasaegseks elukeskkonnaks.

Panustame tänavate korrashoidu. Bussipeatustesse paigaldame ootepaviljonid.

Aitame kaasa kinnistute planeerimisele, et elamute juurde saaks rajada parklad ja juurdesõidud, parandame vihmavee ärajuhtimist.

Linnaosa, kus elab kolmandik meie inimestest, peab pälvima suu-remat tähelepanu.

3. Arendame Tõrva gümnaasiumi ajaga kaasaskäivat haridust pakuvaks kooliks.

Toome tänapäevaseid tehnoloogiaid ja õpetamisemeetodeid kasutades Tõrva gümnaasiumisse uusi õppesuundi. Teeme korda kooli staadioni.

Lisaks eeltoodud põhipunktidele vajavad veel ülevaatomist sotsiaal- toetused, sisse tuleks viia retseptiravimi toetus jne, aga need on juba igapäevased tegevused, millega tuleb tegeleda töö käigus.

UHKE TÕRVA LINNA ÜLE!

Reformierakond
Parem Eesti Sinule

Valimisliit Tõrvakad

Karl Kirt

Tõrva
Noortevolikogu liige

Anu Reiljan

linnapeakandidaat,
juhtimiskonsultant-koolitaja

Marko Tamm

Tõrva Linnavolikogu
liige ja ettevõtja

104 - Olav Napritson, AS Tõrva Elekter juhataja

105 - Vello Jaska, vabakutseline ajakirjanik

106 - Kaja Ispert, MTÜ Erivajadustega Laste Tugikeskus Sinilill juhataja,
Tõrva Linnavolikogu liige

107 - Anneli Russiver-Tamm, ettevõtja

108 - Klaarika Kaat, Tõrva Gümnaasiumi õpilane

109 - Marika Tepp, radioloogia õde

110 - Lauri Ispert, MTÜ Erivajadustega Laste Tugikeskus
Sinilill juhatuse liige

Kuidas Helmel läks?

Kohalike omavalitsuste valimiseni on jäänud vähem kui kuu aega. Sellest tulenevalt on aeg teha kokkuvõtteid tehtust ning heita pilk tulevikuplaanidesse.

Neli aastat on läinud linnulennul. 2009. aasta sügisel toimunud valimistel andsid Helme valla kodanikud enamhääle õiguse SDE nimekirjas kandideerinud inimestele kolmeteistkümnest võimalikust volikogu kohast kaheksa. Tekkinud hääleõiguse võimalusega oleks nelja järgneva aasta jooksul olnud võimalus teha volikogu tasandil erinevaid äärmuslikke käike. Ometigi valisime demokraatliku tegutsemisviisi, kaasates kõiki volikogu liikmeid valla arendamisse. Nüüd küsitakse meilt: mida siis korda saatsite selle nelja aasta jooksul?

Aasta 2009 oli kõigi omavalitsuste jaoks väga keeruline aasta. Olime kukkunud kogu riigis majanduslikku auku koos ettevõtjatega. Paljusid oli tabanud töökaotus ning uusi töökohti polnud kuskilt võtta. Sama käekirjaga oli ka 2010. aasta.

Tuleviku suhtes lootustandvam oli aasta 2011. Ometigi on praegune seis Valgamaal selline, kus töötus on vabariigi esirinnas 8,5 protsendiga. Siinkohal tahaks mulgina kuuluda hetkel küll Viljandimaa koosseisu, kus töötuse protsent on nullilähedane.

Samas kurdavad jällegi ettevõtjad, et töökäsi pole kuskilt võtta. Au ja kiitus siinkohal kõigile Helme vallas tegutsevatele nii suur- kui väikeettevõtjatele, et raskel ajal püsi pöösasse ei visatud. Praegu võib öelda, et üle on saadud koerast ja küll saadakse ka koera sabast.

Valla enda toimetamistest tasub märkida 2009. aastal töötajate viiepäevast tasuta töötamise panust.

Järgnevatel aastatel valla eelarvet koostades seda panust Helme vallas ei vajatud. Siinkohal ei saa jätta mainimata, et Valgamaal nii mitmeski omavalitsuses oli tasuta panus veel eelmisel aastal eluliselt oluline.

Mis tehtud sai?

Vallas sai masuajal säilitatud töökohad. Tõsi, vaadatud said ümber samal ajal inimeste töökoormused, mis viidi kokku tege-liku vajadusega.

Investeeringute osas tundus neli aastat tagasi, et võimatu on midagi rajada või ehitada, aga siiski ...

2010-2011 sai rajatud Linna küla – Helme kõnnitee. Kui praeguseks on kujunenud selle liikumine üsna tavapäraseks ja me ei kujuta elu ilma selleta ettegi, siis alles mõnda aega tagasi seda polnud ju olemas.

Keeruline oli ka igapäevane teedehooldus, seda eriti talvisel ajal. Ligi neli korda väiksemaks muudetud riigipoolse teede- hoolduse rahastusega tuli vallas tagada nii teede talvine lahtiolek igasse koduõue kui ka vallateede hõõvelus ja asfaldiaukude lap- pimine asulates.

2012. aastal suutsime aga juba Patküla ja Taagepera küla inimeste elukvaliteeti parandada, rajades mustkatte aastaid probleemiks olnud teelõikudele. Sel aastal suutsime esmakordselt panustada suvisesse tolmutõrjesse valla teedel ühiskasutuses olevatel teelõikudel majade läheduses ja seda kolme kilomeetri kogupikkuses ulatuses. Teostasime ka valla raha eest tolmutõrjet riigile kuuluvatel teedel Möldre ja Kähu külas.

Hea tahtmise juures on võimalik nii mõndagi korda saata. Just nii võib öelda Ala koolihoone ruumidesse üle kolitud Taagepera raamatukogu ja Ala päevakeskuse kohta. On loodud koht, kus külaelanikel võimalus koos käia ja mõnusalts aega sisustada.

Praeguseks on ka noored leidmas nendes ruumides endale rohkem rakendust. Kasutusele on võetud vaba aja veetmiseks tõsiselt atraktiivsed sporditrenaažöörid ja meeskonnamänge võimaldavad jalgpalli- ja elektroonne hokimäng. Käimas on küla- keskuse ja raamatukogu ette parkla ehitus, mis valmib veel sel sügisel projekтираhastuse kaasabil.

Märkamatul on möödumas juba kolmas aasta ajast, mil Helme valla vaatamisväärsuste juurde sai paigaldatud metallalustel olevad infotahvlid, millega on antud võimalus meid külastavatele

TARMO TAMM
Helme vallavanem
SDE kandidaat nr 116

inimestele iseseisvalt tutvuda meie ajalooliste objektidega.

Kuulume rahvakultuuri ja ajalooliste juurte järgi Mulgimaa koosseisu. Mul on hea meel, et selle aasta jaanipäevaks kaunistasid oma kogukonna inimesed Helme valla bussijaamad kauni Helme kihelkonna Mulgi mustriga.

Lahendatud said Helme kalmistu heakorra ja matmisteenuse osutamisega seotud probleemid. 2012. aasta mais võtsime vastutuse valla kanda ja palkasime tööle kalmistu heakorratöötaja. Käesoleva aasta algul aitasime kogudusel leida uue matmisteenuse operaatori. Praegu tundub, et asjad sujuvad nii nagu peab.

Aastaid on räägitud vajadusest kaasaegse hooldekodu järele Helme-Tõrva piirkonnas. Tõsi, tühjaks jäänud Helme kutsekooli peahoone selleks tegevuseks riik vallale anda ei sõandunud ja seepärast tuli leida hooldekodu rajamiseks teine tee.

Nüüd võib täie tõsidusega öelda, et vaatamata kõigile kodar- tesse heidetud kaigastele on Helme asulas rekonstrueeritava hoo- ne (endine ühiselamu) välistööd lõpetatud ning ehituslike sisetöö- de osas käib vilgas tegevus. Siinkohal pole põhjust kahelda, et aastal 2014 saavad Helme valla eakad, kellel selleks vajadus, võimaluse olla klientidena uues majas nüüdisaegsetes tingimustes.

Helme raamatukogul täitub oktoobris 85 tegevusaastat. See kõik on kena ja veel kenam on teadmine, et suutsime leida ja rajada tänapäevased ruumid Helme raamatukogule Linna küla asulas justkui sünnipäevakingitusena.

Sellel on joon alla tõmmatud valla kahe raamatukogu kaas- ajastamise soovile, mis oli aastaid tagasi.

Kahtlemata on olulisim valla investeering tulevikku vaada- tes vee- ja kanalisatsiooniprojekti rahastuse saamine ja projekti elluviimine Helmes, Linna külas, Patkülas ja Alal. Kui 2011. aasta kevadel tuli projektitaotlusele rahastuse osas eitav vastus, olin vallavanemana esialgu nõutu, et kuidas edasi. Oma meeskon-

naga nõu pidades sain kindlust ning tuge ja seejärel esitasime eitava rahastusotsuse osas vaide.

Vaie rahuldati suve lõpuks ja sellega seoses tehti ka meie ka- suks rahastusotsus. Oli keeruline aeg. Tagantjärele on seda seika elus hea meenutada, et suutsime oma külade tarvis seadustes näpuga järke vedades antud oludes maksimumi saavutada.

Kokku võttes nelja aasta tegevusi, võib teostatuga igati rahu- le jääda.

Siinkohal on sobilik lahti rääkida ka omavalitsuste iga-aastane rahulolu-uuring. Öeldakse, et numbrid ja paber kannatavad kõi- ke. Nii jätab vägisi mulle ka omavalitsuste pingeritta sättimise lugu mulje. Olge head inimesed ja vaadake enda ümber korraks ringi, mõelge oma igapäevaste toimetamiste peale ning öelge siis eeskätt iseendale, kas tõesti see elu Läti piiri äärses Helme val- las on muutunud nii halvaks, et siin pole võimalik elada.

Usun, et enamik vallaelanikest on nõus, et katastroofilist pole siin midagi. Selle loetelu statistika aluseks on kõverpeegli faktid. Helme vallas pole apteeke, gümnaasiumi, aastaid tagasi on su- letud postimajad Koorkülas, Linna külas ja Helmes. Jõgeveste ja Kalme kandis pole ei kooli, lasteaeda ega kauplust, kadusid riigi- koolid Helmes ja Pokardis. Need on vaid üks osa aastaid koosta- tud valdade ja linnade statistika tugipostidest.

Tahaks öelda: mõistus, tule koju! Ei saa ju võrrelda Tallinnat Tõrvaga ega Tõrvat Helmega, sest asjad on lihtsalt võrreldama- tud. Iga-aastaselt väljastatav omavalitsuste edetabel on vaid üks ametnike meetod tõestamiseks, et kui hea on ja oleks meil kõigil linnas elada.

Kuidas saab Helme vald omavalitsusena ära hoida Eesti Posti, haridus- ja teadusministeeriumi või eraettevõtluse tegevusega seotud kaupluste sulgemisotsuseid või neid muuta? Siinkohal küsin ma: kus on maaelu edendamise loogika ja elu võimalikkus maal üldse, kui maaelust kaugel olevad linnamehed teevad võr- reldamatuid võrdlusi ja langetavad meie jaoks arutuid otsuseid?

Peatudes korraks Pokardi asula saatuse juures, on selge, et praeguses olukorras on jäänud elanikele abistavaks käeks Helme kui omavalitsus. Minu jaoks on aga ikkagi küsimuseks, et miks siis eel- mise omaniku aegu (Pokardi asula oli riigi omandis olev riigikooli territoorium Helme vallas aastani 2012) veevärki, kanalisatsiooni, küttemajandust ja tänavavalgustust nõuetele vastavaks ei seatud.

Samuti küsin: miks siis praegune Tõrva linnavalitsus oma vee- ja kanalisatsioonilaienduse plaani Pokardi asula sisse sättis ja praeguseks tegemata jättis? Need kõik on küsimused, mis lõppe- vad agadega ja ei vii meid edaspidi siiski kuhugi.

Usun, et nii nagu olen viimastel aastatel pühendanud osa oma meeskonna jõust Helme asula järkjärgulisse arengusse, kus muutused on silmaga nähtavad, nii suudame ka edaspidi panus- tada valla teistesse valupunktidest.

Meeldetuletuseks vaid see, et kool Helmes lõpetas tegevuse kõigest kaks aastat tagasi ja praeguseks on asula tänavad saanud uue ilme, lammutatud on vana saun ja katlamaja, teine ühisela- mu, rajamisel on tulevane hooldekodu ning parendatud on asula kaugküttesüsteeme.

Lõpetuseks soovin, et SINA, kes oled läbi lugenud selle kirju- tise, võtad endale aega mõtlemiseks, enne kui langetad otsuse, kellele seekord oma kodukandi murede lahendamise ja elukorral- duse järgneval neljal aastal usaldad.

Mina olen oma elus toimetanud lihtsa töökspidamise järgi: TÕÕ KIIDAB TEGIJAT.

Kallis Helme valla kodanik, nüüd on tulnud SINU kord anda oma häälega hinnang tehtule ning sama häälega kinkida usaldus minu meeskonnale Sotsiaaldemokraatliku Erakonna ridades Hel- me vallas.

Meid on kandideerimas kokku 25 tublit inimest. Meie numb- rid algavad valimisnimekirjas 116ga ja lõppevad 140ga. Kindlasti tutvuda meie kandidaatidega ka sinu postkasti üsna peagi eraldi postitatavas lehes.

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna kandidaadid Helme vallas

116 TARMO TAMM
117 AVE VISOR
118 LIIVI ARRO
119 KAJA HASS
120 JAANUS LAIVERIK
121 ANDRUS RANDMAA
122 MATTI MÖTS
123 TÕNIS JÄRV
124 ÜLLE TAAL
125 RAIVO SILLASTE
126 ELDUR KAIV
127 ALLAN ILISSON
128 MAIJA PALLON

129 MARGO METSOJA
130 KÜLLIKI JEGOROV
131 TARMO SOOTS
132 REET KÕVASK
133 KRISTJAN JAANIKESING
134 ESTIKE UIBOPUU
135 ANDRUS LEPIKOV
136 KADRI ELKEN
137 ILMAR NIILITS
138 ALEKSANDER KOTSELAINEN
139 JAAN NAARIS
140 MARIIN LEPIK

SDE
Sotsiaaldemokraatlik Erakond

Eesti Keskerakonna kandidaadid Tõrva linnas

**161
AGU KABRITS**

**162
TÕNU JAANSALU**

**163
THAISI KALMUS**

**164
MEELIS RAIDVE**

**165
AHTI SAAR**

**166
EEVI-EVE VALLISTE**

**167
IVO MURU**

**168
HEINO SOOMLAIS**

**169
DIIVI PÖDERSOO**

**170
MAIRO MALM**

**171
REET KOPPEL**

**172
IVO SOLOM**

**173
LIIA ORTUS**

**174
HEINO MUMM**

**175
MAARIKA SOOMETS**

**176
AIVAR MÜÜRSEPP**

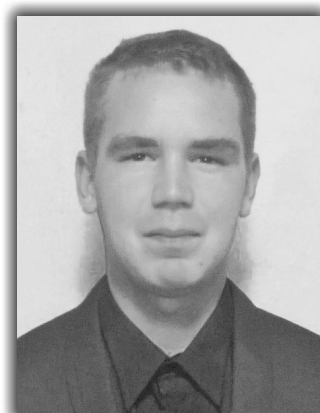
**177
RIINA LAINEJÄRV**

**178
VELLO HAAS**

**179
MERILI VAHEMETS**

**180
RANDO LILLIPUU**

**181
ANNE ÕUNAPUU**

**182
KUNNAR KASEPUU**

KANDIDAATIDE KOONDNIMEKIRI

Helme vald VALIMISRINGKOND NR 1

Eesti Keskerakond

nr 101 TOIVO PÖLDMA
nr 102 ERJA LIIVSON
nr 103 RIHO VIITAK
nr 104 ANTS PIIRSALU
nr 105 LEMBIT MÄESALU
nr 106 MAIE MIKK
nr 107 HARALD LAIDRE
nr 108 MARE ADAMSON
nr 109 VELLO JUHANSON
nr 110 TATJANA KOTSELAINEN
nr 111 KALLE SOOVER
nr 112 ARVU MELTSAS
nr 113 MATI JAANSALU
nr 114 AARE ÕISPUU

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

nr 115 TÖNIS TÜRK

Sotsiaaldemokraatlik Erakond

nr 116 TARMO TAMM
nr 117 AVE VISOR
nr 118 LIIVI ARRO
nr 119 KAJA HASS
nr 120 JAANUS LAIVERIK
nr 121 ANDRUS RANDMAA
nr 122 MATTI MÖTS
nr 123 TÖNIS JÄRV
nr 124 ÜLLE TAAL
nr 125 RAIVO SILLASTE
nr 126 ELDUR KAIV
nr 127 ALLAN ILISSON

nr 128 MAIJA PALLON
nr 129 MARGO METSOJA
nr 130 KÜLLIKI JEGOROV
nr 131 TARMO SOOTS
nr 132 REET KÕVASK
nr 133 KRISTJAN JAANIKESING
nr 134 ESTIKE UIBOPUU
nr 135 ANDRUS LEPIKOV
nr 136 KADRI ELKEN
nr 137 ILMAR NIILITS
nr 138 ALEKSANDER KOTSELAINEN
nr 139 JAAN NAARIS
nr 140 MARIIN LEPIK

Valimisliit Meie Helme

nr 141 AUGUST ILVES
nr 142 INDREK VALNER
nr 143 HARGO JOHANSON
nr 144 GERTA ERDFELDT
nr 145 LEA JÄRVE
nr 146 MIHKEL TAMM
nr 147 LAURA RENKE
nr 148 PAUL JÄRLOV
nr 149 REIVO SIIRAK

Eesti Reformierakond

nr 150 HARRY MÄGI
nr 151 LEA KÕRV
nr 152 KAIDI KAIS
nr 153 MEELIS ILISSON
nr 154 URMAS TREU
nr 155 MEELIS METSOJA

Valimisliit «TÕRVAKAD»

nr 101 ANU REILJAN
nr 102 KARL KIRT
nr 103 MARKO TAMM
nr 104 OLAV NAPRITSON
nr 105 VELLO JASKA
nr 106 KAJA ISPERT
nr 107 ANNELI RUSSIVER-TAMM
nr 108 KLAARIKA KAAT
nr 109 MARIKA TEPP
nr 110 LAURI ISPERT

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

nr 111 KALLE VISTER
nr 112 MAIDO RUUSMANN
nr 113 SIIM AUSMEES
nr 114 IVAR HANVERE
nr 115 JAANUS VÖRK
nr 116 HELBE SILLAOTS
nr 117 MARIKA KÜTT
nr 118 MARKO ILISSON
nr 119 ILMAR KÕVERIK
nr 120 MARIO KIRT
nr 121 ANDRUS PAUL
nr 122 ASTA VALLANDI
nr 123 HEINAR HERNITS
nr 124 KÜLLI UIBO
nr 125 TANEL LAANMÄE
nr 126 ALARI KAIS
nr 127 ERKI SÄKS
nr 128 VAHUR SAAR

Tõrva linn VALIMISRINGKOND NR 1

nr 129 ANDRES REEDE
nr 130 LAURI KÕRESSAAR
nr 131 AIRI LUIK
nr 132 ÜLLAR PRIILAHT
nr 133 KAIE NOVIKOV
nr 134 EHA SALU

Eesti Reformierakond

nr 135 ILONA LEETMA
nr 136 ANDRES SAAREP
nr 137 TIJU VIPS
nr 138 GEVO GOLDING
nr 139 TIJU LOORMAN
nr 140 HARDO LUST
nr 141 MARGE UDRAS
nr 142 VALDEKO KALAMEES
nr 143 LIIVI TARSALAINEN
nr 144 PÄRT METSAR
nr 145 VIRGE JAAGO
nr 146 ERKKI NAARIS
nr 147 PIRET KARU
nr 148 KALJU TIPKA
nr 149 MILVI KADAK
nr 150 ÜLLAR JAANI
nr 151 DIANA TIIRAK
nr 152 ANDRUS ABEL
nr 153 LAIDI LAAS
nr 154 ELGO ÜKSVÄRAV
nr 155 EVELY JAKOBSON
nr 156 ANDRUS SÕÖT
nr 157 SIRLI MATVEI
nr 158 MEELIKO VÖSU

nr 159 EVE SINISALU
nr 160 EERO VIISU

Eesti Keskerakond

nr 161 AGU KABRITS
nr 162 TÖNU JAANSALU
nr 163 THAISI KALMUS
nr 164 MEELIS RAIDVE
nr 165 AHTI SAAR
nr 166 EEVI-EVE VALLISTE
nr 167 IVO MURU
nr 168 HEINO SOOMLAIS
nr 169 DIIVI PÖDERSOO
nr 170 MAIRO MALM
nr 171 REET KOPPEL
nr 172 IVO SOLOM
nr 173 LIIA ORTUS
nr 174 HEINO MUMM
nr 175 MAARIKA SOOMETS
nr 176 AIVAR MÜÜRSEPP
nr 177 RIINA LAINEJÄRV
nr 178 VELLO HAAS
nr 179 MERILI VAHEMETS
nr 180 RANDO LILLIPUU
nr 181 ANNE ÕUNAPUU
nr 182 KUNNAR KASEPUU

Üksikkandidaat

nr 183 RIHO KARU

TASUTUD REKLAAM

Keskerakonna kandidaadid Helme vallas

101 TOIVO PÖLDMA
102 ERJA LIIVSON
103 RIHO VIITAK
104 ANTS PIIRSALU
105 LEMBIT MÄESALU
106 MAIE MIKK
107 HARALD LAIDRE

108 MARE ADAMSON
109 VELLO JUHANSON
110 TATJANA KOTSELAINEN
111 KALLE SOOVER
112 ARVU MELTSAS
113 MATI JAANSALU
114 AARE ÕISPUU

Töötab!

- Panustame oma teadmised, kogemused ja kompetentsi valla ees seisvate ülesannete lahendamisele.
- Viime sisse muudatusi valla kultuuri ja spordi allasutuste tööjaotuses.
- Tõstame sotsiaaltoetused ja palgad vallas vähemalt majandussurutise-eelsele tasemele.
- Piirkonna omavalitsuste ühinemise küsimuses arvestame vallarahva suurenenud toetusega ühinemisele.
- Toetame külaseltside tegevust, tagame nende rahastamise suurendamise valla eelarves.
- Tugevdame teenusepakkuja OÜ Helme Teenus võimekust ja isikkoosseisu.
- Vallateede hooldusega parandame nende olukorda, abistame erateede omanikke.
- Talvise lumetõrje kindlustame operatiivselt iga koduõueni.
- Väärtustame haridust, Ala põhikool ja Ritsu lasteaed-alkkool vajavad jätkuvat tähelepanu ja toetust.
- Teeme jõupingutusi, et omavalitsuste ühishooldus ehitada Taageperas Sooglemäel välja Mulgi külastuskeskus.
- Rakendame meetmeid, et peatada valla langustrend kohalike omavalitsuste võimekuse arvestuses.
- Ettevõtluse arengus toetame initsiatiivi, korrastame infrastruktuuri ning oleme arvestatavaks partneriks.
- Hindame häid algatusi, toetame tegijaid ning oleme koostöövalmid.

Laiemal riiklikul tasandil:

- Rohkem tasuvaid töökohti piirkonda.
- Ohjeldada hindade tõusu.

HELME on meie koduvall!

K

KASKAAD-TS OÜ

- PVC aknad
- Aknalauad
- Veeplekid
- Metall- ja puituksed
- Paigaldustööd
- Viimistlustööd

Kevade Keskuses,
Kevade 4, Tõrva
E-R9-17
Tel/fax: 766 1525

Vabaduse 19, Valga
E-R 9-17
Tel/fax: 766 1025

Metsakeskus_oee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseada piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

METSATERVENDUSE

OSTAME METSA- ja PÕLLUMAAD.

ÜLE 15 AASTA EDUKAID KOGEMUSI!

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

Rahvalikud laulud ja kandlelood nii tantsimiseks, kuulamiseks kui ka kaasa-

laulmiseks!
Simmanij Duo
Kandlemees Sander

Tel: 5043202

simmaniduo@gmail.com

**27.–28. septembril
kell 9–18
Tõrva keskväljakul
MIHKLILAAT**
Kohal kauplejad üle Eesti!
Info tel 5805 0167.

ALA RAHVAMAJAS TÄHISTAME EAKATE PÄEVA PÜHAPÄEVAL, 13. OKTOOBRIKELL 13.

Esinevad Karksi külamaja ja Karksi kultuurimaja ansambli Ehatäht ja Höbeniit, Ritsu ja Ala koolide õpilased. Meeleolu loob kandlemees Sander Karu. **Palun teata** oma osavõtust 7. oktoobriks tugigrupi juhile või L. Arrole tel 5341 1816.

ALA RAHVAMAJA RINGID

Ala rahvamaja alustavad alates oktoobrist tööd järgmised huviringid:

eakate laulu- ja tantsuring Höbetäht

teisipäeval, 1. oktoobril,

naisrahvatantsurühm Liisud
esmaspäeval ja neljapäeval,
alates 16. septembrist,

spordiring

esmaspäeval ja kolmapäeval,
alates 7. oktoobrist,

käsitöö- ja kunstiring
teisipäeval, alates 8. oktoobrist,

saviring

teisipäeval, alates 15. oktoobrist,

tantsuring noortele
esmaspäeval, alates 7. oktoobrist,
loovusring

neljapäeval, alates 10. oktoobrist.
Info tel 5341 1916.

OÜ PURTSI GRUPP

müüb

**LÕHUTUD KÜTTEPUID
KOOS KOHALETOOMISEGA.**

Info telefonil 5383 7099

Müüme ja paigaldame klaasplasttooteid

- Septikud ja roveemahutid
- Tuletõrjemahutid
- Veemahutid
- Muda- ja õlipüüdurid
- Transport ja paigaldamine üle Eesti
- Tooted valmistatud kerimismeetodil, omavad sertifikaati ja garantiid

Tel 537 38556, www.redsom.ee
tellimus@redsom.ee

Kanuamatk

Kaja Hass

Ala põhikooli tegemised

Reedel, 6. septembril tähistasime oma koolis Valgamaa 93. aastapäeva. Toimus viktoriin võistkondade vahel. Kui mõni võistkond ei teadnudki täpselt, mitu valda on meie maakonnas või milline näeb välja maakonna vapp, siis kaardil oskasid kõik võistkonnad oma kodumaakonna ära märkida.

Iga võistkond sai üheskoos joonistada pildi kõige kaunimast kohast Valgamaal. Joonistati Helme ordulinnuse varemeid, Taagepera lossi, Vanamõisa hüppetorni ja paar võistkonda pidas Valgamaa kauneimaks kohaks just Ala põhikooli. Lõpetuseks sai iga õpilane Valgamaale midagi ilusalt soovida ning selle kaardile kinnitada. Nii nagu igal õigel sünnipäevapeol, kostitasime ka meie külalisi kommidega.

10. septembril oli koolis veepäev. Koolipere jagati kaheks, üks grupp läks Taagepera jalgsi ja sihtpunkti jõudes uuris paisjärve elustikku. Teiste hulgas kohtusime selliste põnevate tegelastega nagu vesihark, vesiaämblik, selgsõudur, kiilivastne, mudakukk, kaan, kollaserv ujur ja puruhunniku seest piilus isegi mõni puruvana.

Eri liikide kohta selgus nii mõndaigi. Kas sina näiteks teadsid, et selgsõuduril on hirmsad lõuad ja ta võib lausa hammustada? Ega ta nüüd igat ujumat nii meelelahutuseks ründama ei lähe, üldiselt kasutab ta oma lõugu ikka toidu hankimiseks ja inimene oleks tema jaoks ilmselgelt liialt suur suutäis. Kui aga selgsõudur sõrmede vahele võtta, võib ta üsna valusasti näksata küll.

Teine grupp liikus Ohne jõge pidi kanuudega ja õppis tundma jõe elustikku, nii mõnigi õpilane oli kaelast saati

vees, et kanuud takistustest välja tirida. Tänu sellele sai mitu korda kinnitust tõsiasi, et vesi on ikka täitsa märg ja üsna jahe ka juba. Hoolimata märgadest riietest, oli matk tore ning nii mõnegi õpilase ja õpetaja jaoks pikaks ajaks meenutamist väärt. Tagasi tulles toimus gruppide vahetus.

Veepäev toimus projekti „Loodusüritused Helme-Tõrva piirkonna loodusõpradele 2013. aastal“ käigus ja tegevusi rahastasid KIK ja Helme vald.

Kaja Hass
huvijuht

Teisipäeva, 10. septembri hommikul külastas meie kooli ka muinasjutuvestija Piret Päär. Jutustaja oli väga emotsionaalne, lapsed kuulasid tähepanelikult ja oskasid igast loost üles leida tõeterad, mida saame oma elus ka edaspidi kasutada. Tore oli see, et meie Ohne jõgi võttis jutustaja nägemuse järgi hoopis Ohne jõe kuju. Laste arvates võiks igal nädalal olla üks muinasjutuhoonnik. Lugegem ja rääkigem rohkem muinasjutte!

Raili Vister
algklassiõpetaja

Muinasjutuhoonnik

Kaja Hass

KIRIKUTEATED

Laupäeval, 5. oktoobril kl 14 Taagepera kiriku oreli 150 aasta juubeli tähistamine. Kontserdi annavad Toomas Trass (orel) ja Urmas Vulp (viul). Esitamisele tuleb Eesti klassikute looming (Kapp, Süda, Tobias, Raid, Arro, Eller, Mägi). Taagepera kiriku orelit ehitas Ernst Carl Kessler teadaolevatel andmetel 1863. aastal.

06. oktoobril kl 11 armulauaga jumalateenistus Helme kirikus.
13. oktoobril kl 11 lõikustänapüha jumalateenistus armulauaga Helme kirikus.
20. oktoobril kl 11 armulauaga jumalateenistus Helme kirikus.
27. oktoobril kl 11 armulauaga jumalateenistus Helme kirikus.
27. oktoobril kl 14 lõikustänapüha jumalateenistus armulauaga Taagepera kirikus, laulab Höbetäht.

Tõrva noortevolikogu alustas neljandat hooaega

Neljanda hooaja algust tähistas 31. augustil Tõrva noortevolikogu istung. Pikaajaline noortevolikogu esimees Karl Kirt otsustas ametikohalt tagasi astuda ning toimusid uue esimehe valimised.

„Olen noortevolikogu juhtinud selle käima lükkamisest saadik. Kaks ja pool aastat on piisavalt pikk aeg, et lõpuks anda võimalus ka teistele võimekatele juhtidele,“ põhjendas Kirt.

„Meil on piisavalt häid ja tegusaid noori, kes saavad selle ametiga väga hästi hakkama.“

Valimiste tulemusena sai uueks esimeheks Tõrva gümnaasiumi 11. klassi õpilane Romet Piller. „Prioriteetideks olen seadnud tugevamad suhted nii linnavõimu kui ka kohalike noortega,“ vastas vastne esimees küsimusele oma plaanidest. Pilleri ametiaeg kestab uute noortevolikogu valimiseni, mis toimuvad 2014. aasta sügisel.

Lisaks uuele esimehele valisid Tõrva noortevolikogu liikmed ka kommunikatsioonijuhi, kelle peamised ülesanded on üldise meediastuhtlase koordineerimine, uudisteportaali haldamine ning pressiteadete väljaandmine. Kommunikatsioonijuhiks sai praegu Tartu Ülikoolis õpetajaks õppiv noormees Margo Metsoja.

„Tõrva noortevolikogu liikmed on väga tegusad ja aktiivsed ning pean oluliseks nende tegemisi kohalikus meedias rohkem kajastada,“ sõnas Metsoja.

Päevakavas oli ka kokkuvõtte ja ideede ülevaade suve eel toimunud noorteuuringust, mille käigus küsitleti üle saja noore, kes avaldasid oma arvamusi kohaliku elu kohta ning andsid noortevolikogule hulgaliselt ideid noorte soovide kohta, ja mõtteid, mida edaspidi teostama hakata.

Koosolekul käidi üle ka kolmanda noortevolikogu auhinna kandidaadid ja põhjalike arutelude järel valiti välja seekordne auhinna saaja, kelle nimi avaldatakse septembri eelviimasel nädalal.

„Auhinna saaja on oma tööga küll tihedalt noortega seotud, kuid ta on noorte jaoks alati olemas olnud ka pärast tööd ja nende tegevustesse panustanud ka oma vabal ajal,“ kiitis auhinna saajat noortevolikogu aseesimees Triin Jaansalu.

Noortevolikogu auhind on tunnustus neile, kes lisaks oma igapäevastele töökohustustele panustavad aktiivselt noorte tegemistesse ja nende heaolu tagamisse.

Tõrva noortevolikogu tegemistega saab jooksvalt kursis olla ka interneti vahendusel www.torvanooored.ee. Kui soovid oma sündmust või tegevusi Tõrva noorte uudisteportaalis kajastada, saada vihje e-posti aadressil torvanooored@torvanooored.ee.

Kristin Jänes
Tõrva noortevolikogu liige

VELLO VIIDIK

13.02.1941–03.09.2013

KADRI LASTING

02.12.1991–30.08.2013

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 31. oktoobril.

Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 21. oktoobriks.

Helme-Tõrva Elu
Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvi.must@gmail.com

Tehniline teostus ja küljendus
AS Ühinenud Ajalehed Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.